

**YTSKYDDSS
MYNDIGHETEN**

STYRDOKUMENT

Tillsynsplan 2026

Planering av tillsyn över skyddet av ytor
under 2026

Tillsynsplan 2026. Planering av tillsyn över skyddet av ytor under 2026

Styrdokument

Diarienummer: YSM 2025/0877

Utgivare: Ytskyddsmyndigheten, Box 112, 842 21 Sveg

registrator@ytskyddsmyndigheten.se, ytskyddsmyndigheten.se

Beslutad 2025-12-09

Ansvarig avdelning: Avdelningen för regler och tillsyn

Ansvarig enhet: Enheten för tillsyn

Publikationen kan laddas ner från ytskyddsmyndigheten.se. Tryckta exemplar kan beställas från registrator i mån av tillgång.
Citera gärna, men ange källan.

Innehåll

Sammanfattning	4
Summary	4
1 Inledning	5
1.1 Syfte	5
1.2 Rättslig grund	5
1.3 Avgränsning	5
2 Riskbedömning och prioritering	6
2.1 Riskfaktorer	6
2.2 Prioriterade områden 2026	6
2.3 Övriga områden	6
3 Planerade tillsynsbesök 2026	7
3.1 Utfall 2022 till 2024 och planerad volym	7
3.2 Inspekterade ytor	7
4 Tillsynsmetod	8
4.1 Tillsynsbesök	8
4.2 Skrivbordstillsyn	8
4.3 Förelägganden	8
5 Uppföljning	9
5.1 Indikatorer	9
5.2 Uppföljning av prioriterade områden	9
6 Resurser och ansvar	10
7 Ändringar i planen	11
Bilaga 1 Begrepp	11

Sammanfattning

Tillsynsplanen för 2026 anger hur Ytskyddsmyndigheten planerar sin tillsyn under året. Planen bygger på en riskbedömning. Myndigheten har vägt samman ytans lutning, väderstrecket, tidigare tillsynsresultat och de uppgifter som finns i Nationella ytregistret.

Myndigheten planerar 228 tillsynsbesök under 2026. Ytor i mellanlägen prioriteras och får 88 besök. Ytor som vetter mot väster prioriteras också och ingår i 72 av besöken. Planen omfattar dessutom skrivbordstillsyn i 40 ärenden och uppföljning av tidigare förelägganden.

Summary

The Surface Protection Agency's supervision plan for 2026 sets out how the agency plans its supervision during the year. The plan is based on a risk assessment that weighs the slope of the surface, the compass direction, earlier supervisory results and the data held in the National Surface Register.

The agency plans 228 supervisory visits in 2026. Surfaces in intermediate positions are given priority and receive 88 visits. Surfaces facing west are also given priority and are included in 72 of the visits. The plan also includes desk-based supervision in 40 cases and follow-up of earlier orders.

1 Inledning

1.1 Syfte

Tillsynsplanen är ett styrdokument för Ytskyddsmyndighetens tillsyn. Den anger vilka ytor och verksamhetsutövare som myndigheten prioriterar, hur många tillsynsbesök som planeras och hur resultatet ska följas upp. Planen ger verksamhetsutövare och allmänheten möjlighet att förutse var tillsynen kommer att ske.

Planen är inte ett beslut i ett enskilt ärende. Den ändrar inte rättigheter eller skyldigheter för någon verksamhetsutövare. Myndigheten lämnar inte heller råd i enskilda ärenden.

1.2 Rättslig grund

Tillsynen grundar sig på föreskrifterna i YSFS 2019:4 om skydd av ytor. Föreskrifterna gäller från 2019-07-01 och ersatte YSFS 2012:1. Myndighetens uppgifter i övrigt framgår av förordningen (2009:1847) med instruktion för Ytskyddsmyndigheten.

Tillsynen omfattar också de övriga föreskrifter som myndigheten har meddelat med stöd av YSFS 2019:4, bland annat föreskrifterna om Nationella ytregistret i YSFS 2023:3. Planen avser tillsyn över skyddet av ytor. Myndigheten utövar inte tillsyn över underlaget.

1.3 Avgränsning

Tillsynen avser ytan och dess skydd. Underlaget omfattas inte. Om en brist i ytan beror på underlaget avslutas ärendet med en hänvisning till "respektive ansvarig myndighet". Myndigheten tar inte ställning till underlaget.

2 Riskbedömning och prioritering

Myndigheten gör en riskbedömning inför varje år. Riskbedömningen utgår från de ytor som är registrerade i Nationella ytregistret, från tidigare tillsynsresultat och från uppgifter som kommer in till myndigheten. Ytorna grupperas efter lutning mot horisontalplanet enligt definitionerna i 1 kap. 2 § YSFS 2019:4.

2.1 Riskfaktorer

Följande faktorer vägs in i riskbedömningen.

- **Ytans lutning.** Horisontella ytor, vertikala ytor och ytor i mellanlägen bedöms var för sig.
- **Väderstreck.** Ytor som vetter mot söder eller väster ska enligt 3 kap. YSFS 2019:4 ha skydd mot solljus. Sydväst räknas som både söder och väster.
- **Täckning.** Ytor där ytskiktet inte är heltäckande enligt 2 kap. YSFS 2019:4.
- **Glans.** Glansavvikelse över 10 glansenheter inom en yta, mätt vid 60 grader.
- **Egenkontroll.** Saknad eller bristfällig dokumentation av egenkontrollen enligt 4 kap. YSFS 2019:4.
- **Tidigare brister.** Verksamhetsutövare som har fått föreläggande under de tre senaste åren.

2.2 Prioriterade områden 2026

Myndigheten prioriterar två områden under 2026: ytor i mellanlägen och ytor som vetter mot väster.

Ytor i mellanlägen. Ytor i mellanlägen är varken horisontella eller vertikala. Enligt myndighetens bedömning utsätts ytskiktet på dessa ytor för både nederbörd och solljus, vilket ställer särskilda krav på täckningen. Tillsynen av dessa ytor ska därför fördjupas.

Ytor som vetter mot väster. Ytor som vetter mot söder eller väster ska ha skydd mot solljus. Myndigheten prioriterar tillsynen av ytor mot väster eftersom det är där kraven på skydd mot solljus är tydligast.

2.3 Övriga områden

Horisontella ytor och vertikala ytor ingår i tillsynen på samma villkor som tidigare år. En horisontell yta vetter inte mot något väderstreck och omfattas därför inte av riskfaktorn väderstreck.

3 Planerade tillsynsbesök 2026

Myndigheten planerar 228 tillsynsbesök under 2026. Besöken fördelas efter lutning enligt tabell 3.1.

Tabell 3.1. Planerade tillsynsbesök 2026 efter lutning

Kategori	Planerade besök	Andel, %	Varav mot väster
Horisontella ytor	66	28,9	0
Vertikala ytor	74	32,5	30
Ytor i mellanlägen	88	38,6	42
Samtliga tillsynsbesök	228	100,0	72

Källa: Ytskyddsmyndighetens tillsynsplanering. Andelarna är avrundade till en decimal.

Ytor i mellanlägen får fler besök än någon annan kategori. Det motsvarar den prioritering som beskrivs i avsnitt 2.2. Horisontella ytor har inga besök mot väster eftersom de inte vetter mot något väderstreck.

3.1 Utfall 2022 till 2024 och planerad volym

Tabell 3.2 visar tillsynens volym under de tre senaste åren med utfall och planen för 2026.

Tabell 3.2. Tillsyn 2022 till 2024 och planerad volym 2026

Åtgärd	2022	2023	2024	Plan 2026
Tillsynsbesök	187	193	202	228
Förelägganden	29	35	33	35 till 40
Vitesförelägganden	2	4	2	2 till 4

Källa: Ytskyddsmyndighetens tillsynsregister.

Antalet tillsynsbesök har ökat varje år sedan 2022. Planen för 2026 innebär en ökning med 26 besök jämfört med 2024. Antalet förelägganden planeras ligga på samma nivå som tidigare år.

3.2 Inspekterade ytor

Under 2026 planerar myndigheten att inspektera 1 900 ytor. Vid varje besök kontrolleras ytskiktets täckning. Glansen mäts på ett urval av ytorna vid 60 grader enligt YSFS 2020:1.

4 Tillsynsmetod

4.1 Tillsynsbesök

Myndigheten aviserar normalt tillsynsbesöket minst två veckor i förväg. Vid besöket kontrollerar myndigheten ytorna och verksamhetsutövarens egenkontroll enligt 4 kap. YSFS 2019:4. Egenkontrollen ska dokumenteras och sparas i tio år.

Efter besöket upprättar myndigheten en tillsynsrapport. Om brister har konstaterats får verksamhetsutövaren yttra sig innan myndigheten fattar beslut.

4.2 Skrivbordstillsyn

Skrivbordstillsyn genomförs utan besök på platsen. Underlaget består av uppgifter som verksamhetsutövaren lämnar in och av uppgifter i Nationella ytregistret. Under 2026 planerar myndigheten skrivbordstillsyn i 40 ärenden. Ärendena väljs ut med samma riskbedömning som tillsynsbesöken.

4.3 Förelägganden

Om en brist inte rättas till kan myndigheten besluta om föreläggande. Ett föreläggande anger vad som ska åtgärdas och en tidsfrist för rättelse, som normalt är 60 dagar.

Ett föreläggande kan förenas med vite. Om föreläggandet inte följs kan myndigheten begära att vitet döms ut. Vite döms ut av domstol. Beslut i tillsynsärenden kan överklagas till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet.

5 Uppföljning

Myndigheten följer upp tillsynen på tre sätt. Enskilda tillsynsärenden följs upp till dess att de är avslutade. Planen som helhet följs upp två gånger per år. Resultatet redovisas i årsredovisningen och i Ytläget.

5.1 Indikatorer

Tabell 5.1. Indikatorer för tillsynen 2026

Indikator	Utfall 2024	Mål eller plan 2026
Tillsynsbesök	202	228
Förelägganden	33	35 till 40
Andel inspekterade ytor med heltäckande ytskikt, %	70,1	Minst 70,0
Medelglans för offentliga ytor, GU (60 grader)	33,2	Följs upp

Källa: Ytskyddsmyndighetens tillsynsregister och Nationella ytregistret.

5.2 Uppföljning av prioriterade områden

Myndigheten följer särskilt upp om prioriteringen ger effekt på andelen ytor med heltäckande ytskikt i mellanlägen och på ytor som vetter mot väster. Uppföljningen görs per kategori. Insynsrådet får en lägesrapport vid sammanträdet 2026-09-17.

6 Resurser och ansvar

Tillsynen leds av Enheten för tillsyn under Avdelningen för regler och tillsyn. Enhetschef är Karin Åslund och avdelningschef är Per Öhrn. Enheten för tillsyn ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av tillsynen.

Enheten för författningar ansvarar för de föreskrifter som tillsynen bygger på. Nationella ytregistret lämnar det underlag som riskbedömningen behöver. Registerchef är Peter Nylén.

Planen förutsätter att de medel som anslås för tillsynen används enligt planen. Om förutsättningarna ändras väsentligt revideras antalet besök.

7 Ändringar i planen

Planen kan ändras under året om förutsättningarna ändras väsentligt. Det kan vara fallet om en ny föreskrift träder i kraft eller om det uppstår nya uppgifter om en verksamhetsutövare. Ändringar beslutas av generaldirektören och publiceras på webbplatsen.

Bilaga 1 Begrepp

Tabell B1. Begrepp i planen

Begrepp	Betydelse
Yta	Den yttre avgränsningen av ett föremål som vetter mot omgivningen. En yta har ingen tjocklek.
Ytskikt	Skikt som har lagts på en yta i syfte att skydda den.
Underlag	Material som finns under ytan. Omfattas inte av tillsynen.
Horisontell yta	Yta vars lutning mot horisontalplanet understiger 10 grader.
Vertikal yta	Yta vars lutning mot horisontalplanet överstiger 80 grader.
Yta i mellanläge	Yta som varken är horisontell eller vertikal. Lutning exakt 10 eller 80 grader räknas som mellanläge.
Heltäckande ytskikt	Ytskikt där ingen del av ytan är exponerad mot omgivningen.
Glansenhet (GU)	Mätenhet för glans, mätt vid 60 graders vinkel.

Källa: YSFS 2019:4 och YSFS 2020:1.